

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 28 D. ĮSAKIMO NR. 375 „DĖL
EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2017 m. balandžio 27 d. Nr. 3D-280
Vilnius

P a k e i č i u Ekologinio žemės ūkio taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“:

1. Pakeičiu 21¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„21¹. Visi ūkio subjektai, sertifikuojantys ekologinę gamybą, naudodamiesi Žemės ūkio ministerijos informacine sistema (ŽŪMIS) (interneto prieiga – <https://zumis.lt>) arba raštu kasmet pagal sertifikavimo įstaigos nustatytą formą turi pateikti informaciją (už ankstesnius metus, sudarytą Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalo lentelės „Augalininkystės, gyvulininkystės produkcijos apskaita“ ir buhalterinių apskaitos dokumentų pagrindu) sertifikavimo įstaigai einamaisiais metais iki sausio 15 d. apie visą praėjusiais metais užaugintą / pagamintą ekologinės gamybos būdu ir patiektą rinkai produkciją, nurodydami produkto rūšį, pavadinimą, kiekį ir turimos produkcijos likučius.“

2. Pakeičiu 33 punktą ir jį išdėstau taip:

„33. Siekdama nustatyti, ar gamybos būdai atitinka ekologinei gamybai teisės aktuose nustatytus reikalavimus, sertifikavimo įstaiga kasmet iš ne mažiau kaip 5 proc. visų jos kontroliuojamų ūkio subjektų savo nustatyta tvarka paima ėminių ir juos ištiria. Į šį vertinimą įtraukiami visi gamybos, paruošimo ir platinimo etapai. Sertifikavimo įstaiga ima ir tiria ėminius kiekvienu atveju, kai įtariama, kad naudojami ekologinei gamybai neleistini produktai arba būdai. Tokiais atvejais netaikomas mažiausio ėminių, kurie turi būti paimti ir ištirti, skaičiaus reikalavimas.“

3. Pakeičiu 35 punktą ir jį išdėstau taip:

„35. Tokios pat rūšies javai (išskyrus dvimečius, daugiamečius augalus) tame pat sertifikavimo įstaigos kontroliuojamame lauke gali būti auginami ne ilgiau kaip dvejus metus iš eilės, įskaitant ir mišiniuose auginamus augalus. Žieminiai ir vasariniai javai laikomi ta pačia rūšimi.“

4. Pakeičiu 39 punktą ir jį išdėstau taip:

„39. Sertifikuojamiems ekologinės gamybos laukams už šių taisyklių 37 punkto sėjomainos ir (arba) šių taisyklių 38 punkto tręšimo organinėmis trąšomis reikalavimo nesilaikymą sertifikavimo įstaiga neatitiktį taiko nuo ketvirtųjų sertifikavimo metų.“

5. Pakeičiu 40 punktą ir jį išdėstau taip:

„40. Visuose sertifikuotuose plotuose, kuriuose auginami pasėliai (išskyrus plotus, kuriuose auginami sodai, uogynai, vaistažolės ir pievos), ūkio subjektai privalo:

40.1. ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus sertifikuojamuose plotuose turėti paimtus dirvožemio ėminius ir atliktus agrocheminius dirvožemio tyrimus akredituotoje pH_{KCl} , judriojo fosforo, judriojo kalio kiekių ir organinės anglies (humuso) tyrimams laboratorijoje arba laboratorijoje, turinčioje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakyme Nr. D1-711 „Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimų ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytos įgalios įstaigos išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimų ir tyrimus visiems šiems konkrečioms parametrams nustatyti (pH_{KCl} , judriojo fosforo, judriojo kalio kiekiams ir organinei angliai (humusui)). Šio papunkčio reikalavimai turi būti įgyvendinami laikantis šių terminų:

40.1.1. iki 2019 m. sausio 1 d. ūkio subjektams, sertifikuojantiems daugiau kaip 50 ha ploto;

40.1.2. iki 2020 m. sausio 1 d. ūkio subjektams, sertifikuojantiems mažiau kaip 50 ha ploto;

40.2. po 40.1 papunktyje nurodytų dirvožemio tyrimų rezultatų įvertinimo pagal sertifikavimo įstaigos interneto svetainėje skelbiamą metodiką pradėti skaičiuoti dirvožemio humuso balansą – organinės medžiagos grįžtamumą į tą patį lauką;

40.3. tręšdami sertifikuojamus laukus tirštuoju mėšlu, pusiau skystuoju mėšlu, skystuoju mėšlu arba srutomis, rengti tręšimo planą pagal Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo reikalavimus bei jo laikytis;

40.4. po 40.1 papunktyje nurodytų dirvožemio tyrimų rezultatų įvertinimo, kiekvienais metais prieš pradėdami tręšti laukus ekologinėje gamyboje leistinomis medžiagomis, sudaryti tręšimo planą. Jame turi būti tręšimo kalendorinis grafikas (mėnesiais), numatomas panaudoti trąšų kiekis, apskaičiuotas augalų mitybai užtikrinti reikalingų planuojamam derliui išauginti dirvožemio maisto medžiagų (azoto, judriojo fosforo, judriojo kalio) kiekis.“

6. Pakeičiu 40¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„40¹. Dirvožemio ėminių ėmimo planavimą gali atlikti baigę žemės ūkio mokslo studijų krypties studijų programą (kurios metu išklaustas dirvotyros kursas) dirvožemio specialistai pagal akredituotos arba turinčios leidimą atlikti šių taisyklių 40.1 papunktyje nurodytus tyrimus laboratorijos patvirtintą dirvožemio agrocheminių savybių tyrimų metodiką.

Dirvožemio ėminių gali imti akredituotose laboratorijose dirbantys asmenys arba leidimą nurodytus tyrimus atlikti turinčios laboratorijos nustatyta tvarka pripažinti tinkamais šį veiksmą atlikti asmenys.

Dirvožemio ėminių ėmimo planavimą taip pat gali atlikti bei dirvožemio ėminių gali imti asmenys, turintys nustatytos formos kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus, pažyminčius, kad jie yra baigę Ekologinės augalininkystės mokymo programą (kodas – 596052004) konsultantams, kuri yra patvirtinta Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centro direktoriaus 2016 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 36MP-8.“

7. Pakeičiu 42¹ punktą ir jį išdėstau taip:

„42¹. Laukuose turi būti sodinama / sėjama dauginamoji medžiaga ar sėkla, atitinkanti dauginamajai medžiagai ir sėklai nustatytus teisės aktų reikalavimus, tačiau leidžiama sėti savo valdos sertifikuotuose pagal ekologinės gamybos reikalavimus plotuose užaugintą produkciją, kaip nurodyta šių taisyklių 48 punkte. Jei sertifikavimo įstaiga sertifikuodama nustato, kad sodinama / sėjama neatitinkanti šio punkto reikalavimų medžiaga ar sėkla, ji tokį lauką įvardija kaip lauką, kuriame nesilaikoma dauginamajai medžiagai keliamų reikalavimų.“

8. Pakeičiu 48 punktą ir jį išdėstau taip:

„48. Ūkio subjekto ekologinės gamybos plotuose užauginta produkcija (visos ūkyje auginamų augalų rūšių (išskyrus daugiameses žoles, daugiamečius augalus ir daržoves, prieskoninių augalų ir vaistažolių sėklas) sėklos arba bulvės (neskirtos dauginti), kuri toliau naudojama ūkyje sėjai ar sodinimui, turi būti atnaujinama sėjant ar sodinant sertifikuotas sėklas arba bulves, atitinkančias teisės aktų reikalavimus sertifikuotai dauginamajai medžiagai, ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus.

Jeigu ūkio subjektas einamaisiais metais augina tam tikros rūšies augalą, tačiau penkerių metų laikotarpiu ne visais metais augina šios rūšies augalą, į penkerius metus įskaičiuojamas ir neauginimo laikotarpis. Sėklos atnaujinimu laikoma, jeigu ūkio subjektas ekologinės gamybos plotuose einamaisiais metais sės norimos atnaujinti augalo rūšies tik sertifikuotą sėklą, nenaudodamas paraleliai nesertifikuotos šio augalo rūšies sėklos.“

9. Pakeičiu 62 punktą ir jį išdėstau taip:

„62. Suaugusiais gyvuliais laikomi ne jaunesni kaip šio produktyvaus amžiaus gyvuliai:

Gyvulių rūšys	Amžius
Arkliai	2 m.
Galvijai	12 mėn.
Avys	7 mėn.
Ožkos	10 mėn.

Kiaulės	8 mėn.
Triušiai	6 mėn.

“

10. Pakeičiu 118.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„118.1. dėl ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos sėjimo ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos naudojimo.

Nesant galimybės įsigyti pakankamai norimos veislės bei rūšies ekologinės gamybos būdu užaugintos sėklos ir (arba) augalų dauginamosios medžiagos ar nesant ŽŪM sertifikavimo įstaigai išsiųstu raštu išduoto leidimo naudoti šios veislės ar rūšies neekologišką sėklą, sertifikavimo įstaiga ūkio subjekto, išskyrus ekologinės sėklininkystės ūkius, prašymu gali išduoti leidimą einamaisiais metais naudoti neekologiškai užaugintą sėklą ir (arba) dauginamąją medžiagą. Prašymai teikiami:

118.1.1. ruošiantis pavasario sėjai – nuo einamųjų metų vasario 1 d. iki sėjos pabaigos;

118.1.2. ruošiantis žiemkenčių sėjai – nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki sėjos pabaigos;

118.1.3. ruošiantis daugiamečių žolių sėjai – visus metus.

Sertifikavimo įstaiga informaciją apie ŽŪM išduotus leidimus sėti neekologinės gamybos būdu užaugintą sėklą ir (arba) augalų dauginamąją medžiagą skelbia įstaigos interneto puslapyje;“.

11. Pakeičiu 118.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„118.2. dėl atrajotojams sintetinių A, D ir E vitaminų naudojimo.

Ūkio subjektams išduodami leidimai atrajotojų pašarų racione papildomai naudoti sintetinius A, D ir E grupės vitaminus, kurie įtraukti į ES priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1831/2003 dėl priedų, skirtų naudoti gyvūnų mityboje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 40 tomas, p. 238), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 9 d. Europos Komisijos (ES) reglamentu 2015/2294 (OL 2015 L 324, p. 3), nuostatas, registrą „*Community Register of Feed Additives Pursuant to Regulation (EC) No 1831/2003*“, jeigu šiame papunktyje nurodyti vitaminai:

118.2.1. visiškai atitinka natūralius vitaminus, t. y. jie turi būti tokios struktūros, kaip natūraliame maiste;

118.2.2. turi būti tirpūs tik riebaluose;

118.2.3. neturi būti pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų arba naudojant genetiškai modifikuotus organizmus;“.

12. Pakeičiu 118.14 papunktį ir jį išdėstau taip:

„118.14. dėl leidimo rišti galvijus nedidelių ekologinės gamybos gyvulininkystės ūkių tvartuose (neatsižvelgiant į tvartų eksploatavimo laikotarpio pradžią) gavimo ūkio subjektai, neturintys šio leidimo ir norintys sertifikuoti gyvulininkystės sritį (galvijininkystę), turi kreiptis

einamaisiais metais į sertifikavimo įstaigą iki gegužės 1 d. pateikdami sertifikavimo įstaigos nustatytos formos prašymą, kuriame turi būti nurodyti pagal reglamento (EB) Nr. 834/2007 22 straipsnio 2 dalies a punkto ir reglamento (EB) Nr. 889/2008 39 straipsnio nuostatas reikalaujami pagrindimai.“

13. Pakeičiu 123.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„123.4. Lietuvos žemės ūkio mokslo studijų krypties arba kitos ES valstybės narės atitinkamos mokslo įstaigos patvirtinimą, kad trąša ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonė yra tinkama naudoti ekologinėje gamyboje, veiksminga ir stabili. Siekiant įvertinti trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės tinkamumą naudoti ekologinėje gamyboje, VATŽŪM gali paprašyti pateikti trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės tyrimo ataskaitą, kurios pagrindu buvo parengtas mokslo įstaigos patvirtinimas. Pateikiant kitos ES valstybės narės atitinkamos mokslo įstaigos patvirtinimą bei esant poreikiui – trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės tyrimo ataskaitą, kurios pagrindu buvo parengtas mokslo įstaigos patvirtinimas, turi būti pateiktas ir jų vertimas į lietuvių kalbą.“

14. Pripažįstu netekusiu galios 124¹ punktą.

15. Pakeičiu 125 punktą ir jį išdėstau taip:

„125. Patvirtinimas, kad gyvūnų mitybai skirtus pašarų priedus, pašarines žaliavas (toliau – pagalbinės medžiagos), trąšas, dirvožemio gerinimo medžiagas galima naudoti ekologinėje žemės ūkio gamyboje, išduodamas 3 metams.“

16. Pakeičiu 126 punktą ir jį išdėstau taip:

„126. Jeigu kurios nors ES valstybės įstaiga, atsakinga už leidimo išdavimą naudoti trąšas ir (arba) dirvožemio gerinimo priemones ekologinėje gamyboje, patvirtino (yra išdavusi sertifikatą, leidimą arba kitoki oficialų patvirtinimo dokumentą), kad tam tikro pavadinimo trąšos ir (arba) dirvožemio gerinimo priemonės leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, VATŽŪM patvirtinimo papildomai nebeišduoda. Ūkio subjektui pateikus VATŽŪM kitos ES valstybės įstaigos išduotą patvirtinimą ir jo vertimą į lietuvių kalbą, VATŽŪM jį paskelbia interneto svetainėje. Siekiant įsitikinti, kad ES valstybės įstaiga turi teisę išduoti patvirtinimą, VATŽŪM gali paprašyti ūkio subjekto pateikti tai įrodančią informaciją.“

17. Pakeičiu 127 punktą ir jį išdėstau taip:

„127. Ūkio subjektai (platintojai), norintys gauti Lietuvos sertifikavimo įstaigos patvirtinimą, kad pagalbinės medžiagos yra tinkamos naudoti ekologinėje gamyboje, turi pateikti sertifikavimo įstaigai gamintojo išduotą produkto specifikaciją, etiketės kopiją ir išsamų gamybos proceso aprašymą.

Ūkio subjektai, naudojančys sertifikuojamame ūkyje pagalbines medžiagas, kurios nėra paskelbtos sertifikavimo įstaigos tinklalapyje, turi sertifikavimo metu sertifikavimo įstaigos

darbuotojams pateikti dokumento, kuriame atspindėtų pagalbinės medžiagos sudėtis, įrodanti, kad visos pagalbinės medžiagos sudėtinės dalys yra leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, kopiją.“

18. Pakeičiu 128 punktą ir jį išdėstau taip:

„128. Sertifikavimo įstaiga, ketindama patvirtinti pagalbines medžiagas, kreipiasi į Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą dėl pagalbinių medžiagų vertinimo pagal bendruosius teisės aktų reikalavimus. Gavusi išvadas, kad pagalbinės medžiagos atitinka bendruosius teisės aktų reikalavimus, sertifikavimo įstaiga patikrina, ar visos pagalbinių medžiagų sudėtyje esančios medžiagos leistinos naudoti ekologinėje gamyboje. Jeigu nusprendžiama, kad šios pagalbinės medžiagos leistinos naudoti, sertifikavimo įstaiga išduoda pagalbinių medžiagų platintojui patvirtinimą ir informaciją apie leistiną naudoti ekologinėje gamyboje produktą paskelbia įstaigos interneto tinklalapyje.“

19. Pakeičiu 129 punktą ir jį išdėstau taip:

„129. Jeigu kurios nors ES šalies sertifikavimo įstaiga, atsakinga už patvirtinimo išdavimą naudoti pagalbines medžiagas ekologinėje gamyboje, patvirtino, kad tam tikro pavadinimo pagalbinės medžiagos leistinos naudoti ekologinėje gamyboje, Lietuvos sertifikavimo įstaiga patvirtinimo papildomai nebeišduoda.“

Žemės ūkio ministras

Bronius Markauskas